

LÁZEŇSKÉ LISTY

L u h a ě o u i c e

Založeny 1909

29. listopadu 2007

číslo 11

ročník XI

Cena 5 Kč

Pěvec Martino Hammerle-Bortolotti čeká na velké role
str. 3

Blahopřání k jubileu generálnímu řediteli a. s. Lázně Luhačovice
str. 6

Milí čtenáři,

z lehké dušičkové nostalgie nás vytrhly předčasné sněhové závěje, jež i do středních poloh (tedy nejen na horské hřebeny k velké radosti vlekářů nad brzkým zahájením zimní sezony) navál čas kolem sv. Martina, aby se zas jednou vyplnila slova pranostik. A protože i měsíc listopad dostal svého názvu, listí, jež najednou zmizelo pod sněhem, mohlo být po oteplení pilnými rukama odklizené. Tak konečně nastal prostor pro těšení a přípravu na příchod sv. Mikuláše a adventního času s rozsvícenými vánočními smrkami na návsích a náměstích i typickým předvánočním shonem. Již brzy se polinou z většiny domácností charakteristické vůně Vánoce – à propos – víte, že v Lázních Luhačovic si můžete dopřát mimo jiné relaxační koupel s vůní jehličí? Což by jistě nebyl špatný nápad?!

Vaše redakce

Slova moudrých

Ve stáří není lepší útechy než to, že jsme celou sílu svého mládí vtělili do dřeva, které nestárne s námi.

Arthur Schopenhauer

Zatrženo

✓ Vánoční řemeslný jarmark začne v pátek 30. listopadu od 9 hod. před radnicí, kde zazpívá v 15 hod. Smíšený pěvecký sbor Leoše Janáčka z Luhačovic a sbor Coro Laudamus z Piešťan a v 16.30 zde bude rozsvícen vánoční strom s ohňostrojem, v sobotu 1. prosince zde v 10 a 11 hod. vystoupí Malé Zálesí Luhačovice a Slniečko z Detvy, v 15 hod. v Muzeu Luhačovického Zálesí proběhne vernisáž výstavy betlémů a v 19.30 v Lázeňském divadle akci ukončí adventní koncert Čarovný čas vánoční – Malé Zálesí Luhačovice a Slniečko z Detvy

✓ Na koncertě pro charitu vystoupí v kostele Sv. Rodiny 30. listopadu v 19.30 Smíšený pěvecký sbor Leoše Janáčka z Luhačovic a Coro Laudamus z Piešťan

Vila Alpská růže luxusním penzionem

Foto – Maru Kozáňková

Vila Alpská růže je další obnovená kulturní památka v Lázních Luhačovic, a. s.

Ve čtyřhvězdičkový penzion s názvem vila Alpská růže se po rekonstrukci proměnila vila Růžová, jež byla oblíbeným komorním ubytovacím zařízením lázeňských hostů v samotném středu lázní. Současná celková rekonstrukce, jež proběhla od dubna do října 2007, změnila její vnější tvář i vnitřní dispoziční řešení a posunula ji tak na daleko vyšší standard, který je připraven uspokojit náročnou domácí i zahraniční klientelu.

Z historie vzniku

Stavební povolení na stavbu ubytovacího objektu získal na základě vlastní žádosti lázeňský správce a stavitel Václav Pirchan, který v srpnu 1883 přešel představenstvu obce v Luhačovicích: „Poněvadž v běhu letošní sezony ve zdejších léčebných ústavu na slavných vodách návštěva léčebných hostů taková byla, že se v měsíci červenci pro léčebné hosty bytů nedostávalo,

tak umínil sobě majitel tohoto ústavu vysoce urozený pán Oto hrabě Serényi, nový dům na místě parcelního čísla 840, při slavných vodách k ubytování léčebných hostů dle předloženého, ve dvou výkresech vyhotoveného návrhu, postavit: dolní stavbu z tvrdé hmoty, to je z kamena, pálených cihel a vápna, a horní poschodí z nepálených cihel vyhotovit a plechem pokrýti nechati. Jak známo, že pan hrabě co majetník při slavných vodách samotně žádného souseda nemá, který by proti této stavbě nějaké námitky činiti mohl, tedy níže psaná správa léčebného ústavu na slavných vodách uctivě žádá, by slavné představenstvo obce luhačovské k této hoře jmenované stavbě povolení dání ráciho”.

(Pokračování na str. 5)

Lázně Luhačovice nejkrásnějším místem Zlínského kraje

Během výjezdního zasedání hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, jež se uskutečnilo ve Zlíně a Brně 13. až 15. listopadu, byli poslanci ubytováni v LH Jurkovičův dům a v Domě Bedřicha Smetany v Lázních Luhačovic, a. s. Na uvítacím rautu v Jurkovičově domě jsem požádala Ing. Jaroslava Plachého (ODS), který je poslancem za Zlínský kraj a rovněž členem tohoto výboru, o rozhovor.

Proč se výjezdní zasedání poslanců hospodářského výboru koná v Luhačovicích?

Hospodářský výbor se rozhodl objet celou republiku a Zlínský kraj společně s Jihomoravským jsou druhou cestou výboru po našich krajích. Jsem rád, protože jsem kandidoval za Zlínský kraj, že je to právě náš kraj. A mám příznivou zprávu: na dnešním jednání hospodářského výboru jsme schválili rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), kde se také vyskytuje položka 300 mil. Kč na pokračování výstavby R 49 Hulín-Fryšták. V příštím roce pravděpodobně stavbu zahájíme a v do-

hledné době by mohlo být napojení Zlína na dálniční síť dokončeno.

Jaký je program vašeho výjezdního zasedání?

Dnes jsme navštívili Slovácké strojírny v Uherském Brodě. Generální ředitel Jiří Rosenfeld nás seznámil s vybudovaným školicím střediskem a se způsobem, jímž se snaží řešit problémy učňovského školství. Je to pro nás velmi důležité, protože učňovské školství se dostalo už do takové krize, že ohrožuje další ekonomický růst v tomto státě. Musíme a snažíme se je vyřešit a zkušenosti, které nám Slovácké strojírny prezentovaly, jsou pro nás velmi cenné. (Pokrač. na str. 2)

Lázně Luhačovice nejkrásnějším místem Zlínského kraje

(Pokračování ze str. 1)

Zítřejší budeme jednat se zástupci Výboru Regionální rady NUTS 2 Střední Morava (Z fr. *La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques, Région soudržnosti – územní statistická jednotka tvořená Olomouckým a Zlínským krajem k využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU – pozn. M. K.*) o regionálních operačních programech a dopravní infrastruktuře. Poté si prohlédneme Batův mrakodrap a po tiskové konferenci odjedeme navštívit firmy Barum Continental, Fatru Napajedla a Vizovice.

Ve čtvrtek navštívíme v Brně Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a během oběda za účasti představitelů Jihomoravského kraje, statutárního města Brna a podnikatelů Jihomoravského kraje budeme jednat o vzdělávacích systémech, učňovském školství a kvalifikovaných pracovních silách. Před odjezdem do Prahy se v M-Paláci Brno setkáme s představením a diskutujeme o dopravních a dalších investičních projektech v Jihomoravském kraji a krajském městě Brně. Takže program je dost nabitý a je zaměřený hlavně na dopravu a učňovské školství.

Přijímáte často pozvání na kulturní a společenské akce v Lázních Luhačovic.

Lázně Luhačovice jsou z celého Zlínského kraje asi nejkrásnějším místem. A dostanu-li pozvánku, tak pokud je to jen trochu možné, rád se vždycky zúčastním. Pravidelně sem přijíždím na zahájení lázeňské i divadelní sezony, všechny akce mě zají-

mají a jsem velmi vděčný generálnímu řediteli za každou pozvánku.

Jak sledujete renovační úsilí Lázní?

Je to fantastická proměna, pamatuji si je před rokem 1989, ale i předtím, a musím konstatovat, že se Lázně Luhačovice dostávají do nesmírné krásy. Sedíme nyní v Jurkovičově domě, který byl zrekonstruován nákladem 155 mil. Kč, je to nádherný hotel. Myslím si, že se máme doopravdy čím chlubit v rámci Zlínského kraje. A pokud máme nabídnout to nejlepší, tak jsou to vždycky Lázně Luhačovice. Důkazem toho je i dnešní přítomnost hospodářského výboru, který zde přenocuje.

Daří se vám ve Sněmovně dobře zastupovat Zlínský kraj?

Myslím, že ano. Jako člen hospodářského výboru společně s kolegy řešíme jeden z hlavních problémů Zlínského kraje, což je napojení na dálniční síť a obecně problémy dopravní infrastruktury, která je zde nedostatečná a hodně zanedbaná. Každý kraj se rozvíjí tak rychle, jak rychle dokáže získat investory, ale ti nepřijdou do kraje, který nemá dobré dopravní napojení. Proto vítáme, že se nám podařilo dotáhnout dálnici D 1 již na hranu Zlínského kraje a já jsem velmi rád, že pokračujeme dál. Takže je pro nás důležité, abychom vybudovali u Hulína dálniční kříž sever-jih-západ-východ, což se nám zatím daří. Na R 49 směrem na východ ve schváleném návrhu rozpočtu (SFDI) je 300 mil. Kč, jak už jsem se zmínil.

Jsmo na půdě lázní, takže se nabízí otázka: Povedou zaváděné poplatky ve zdravotnictví, které se týkají malých dětí i seniorů, ke snížení výdajů zdravotních pojišťoven nebo k omezení činnosti?

Je to snaha o regulaci, kterou ministr zdravotnictví Tomáš Julínek zavádí od 1. ledna. Cílem je regulovat čerpání zdravotní péče a argumentace je následující. Člověk, ať je doma nebo v nemocnici či v jakémkoliv zdravotnickém zařízení, tak musí jíst a pít, takže je to příspěvek na to, co by stejně vynaložil, kdyby byl doma. Bereme to jako snahu o to, aby i samozřejmě věci měly cenu a aby si jich každý vážil. Určitě to přispěje k financování jak nemocnic, tak zdravotnických zařízení včetně lázní. Vě-

řím tomu, že ti, kteří lázně potřebují a mají je na diagnózu, tak pro ně 60 Kč nebude tak neřešitelný problém. Je to jeden balíček cigaret.

Chtěl jste něco doplnit na závěr?

Především bych chtěl říct, že Luhačovice jsou velice půvabné. Vidím to i na ostatních poslancích, kteří tu jsou se mnou a jsou velmi spokojeni a nadšení. Před pár lety jsme zde pořádali kongres ODS, který byl pozitivně hodnocen a věřím, že hodně jeho účastníků se sem vrátilo a strávilo tady i krásnou dovolenou. Já jsem poslední dovolenou trávil také v Luhačovících – na Rybářské chatě s vnuky. Bylo to moc hezké a rádi na to vzpomínáme.

Marta KOZÁNKOVÁ

Založena Centrála cestovního ruchu Východní Moravy

Zlínský kraj založil počátkem října Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy jako obecně prospěšnou společnost. Nově vzniklá servisně-produkční instituce bude poskytovat služby v oblasti marketingu cestovního ruchu celému zlínskému regionu. Centrála bude především koordinovat a řídit jak jednotlivé turistické oblasti, tak jednotný a efektivní marketing kraje v tuzemsku i zahraničí a zároveň bude poskytovat metodické poradenství místním firmám a podnikatelům. Jejím koordináčním působením by se měla zvýšit návštěvnost Zlínského kraje domácími i zahraničními turisty v turistických oblastech, jež povede

ve svém důsledku k ekonomickému rozvoji kraje i zaměstnanosti. Marketingová strategie centrály umožní také čerpání státních finančních dotací i dotací z fondů EU pro rozvoj cestovního ruchu ve Zlínském kraji. Organizační strukturu obecně prospěšné společnosti tvoří: ředitelka PhDr. Dana Daňová se 2 spolupracovnicemi (převedeny z oddělení cestovního ruchu Krajského úřadu), předsedou správní rady je Ing. Josef Krůžela, CSC., (generální ředitel Lázní Luhačovice, a. s.) a předsedou dozorčí rady MVDr. Stanislav Mišák, náměstek hejtmana. Sídlo centrály je v budově 22 areálu Svit ve Zlíně. re

Aktivně s diabetem

Již IX. mezinárodní setkání (věčně) mladých diabetiků v Luhačovících proběhlo 15. až 18. listopadu na půdě akciové společnosti. Od čtvrtečního odpoledne až do neděle zaplnilo 250 účastníků, jež do Lázní Luhačovice sezvalo občanské sdružení DIAKTIV z Karviné, v čele s Vlastimilem Milatou, prostory Společenského domu, přilehlých penzionů i luhačovických sportovišť. Projekt určený diabetikům I. typu, kteří upřednostňují aktivní přístup k léčbě a zároveň si nepoškozují zdraví vlastním přičiněním (např. kouřením, nezdravou životosprávou) získává rok od roku další příznivce. A to z řad nově zjištěných či neinformovaných diabetiků, diabetického dorostu (který přijíždí s doprovodem), rodinných příslušníků a přátel. Letošní účastníky z tuzemska doplnilo 25 zájemců ze Slovenska, 2 z Drážďan, Poláci se tentokrát omluvili. V edukačních a edukačně-motivačních a informativních diskusních blocích přinesli lektoři z českých i slovenských vysokoškolských fakult a také zástupci farmaceutických firem informace na témata: Praktické (nezbytné) znalosti diabetika od A do Z, Glykemické indexy potravin – přínos pro diabetika, Inzulínoterapie a přibývání na váze, Přínos sebepoznání ve zvládnutí diabetu, Nové trendy v managementu diabetu, Dary přírody pro diabetiky i Jak se správně obouvat. Edukační program v posluchárnách byl jako každoročně kompenzován sportovními aktivitami, jako byl volejbalový turnaj a turnaj v kuželkách, od 6. ročníku mezinárodního turnaje v pétanque odradilo počasí, které nepřálo tenisu a turistickým vycházkám, ale umožnilo plavání v bazénu. Také tentokrát diabetici v Luhačovících naplnili své motto: Více vědět znamená déle žít a jeho autor americký profesor Joslin byl z nich měl jistě radost. MK

Skalice vzpomínala na dr. Pavla Blaha

Ke 140. výročí narození a 80. výročí úmrtí dr. Pavla Blaha se konalo 6. listopadu vzpomínkové setkání ve Skalici. Účastníci oslav se sešli u pamětní desky příchodu dočasné vlády pro Slovensko do Skalice na Městském úřadě ve Skalici. Následovalo položení květů k pomníku dr. Blaha v parku nemocnice a u pamětní desky na rodném domě a pietní vzpomínka u jeho hrobu. V podvečer se uskutečnil v Domě kultury ve Skalici, který je dílem architekta Dušana Jurkoviče, komponovaný vzpomínkový pořad. Mezi pozvanými hosty byl velvyslanec ČR na Slovensku, zástupce Parlamentu SR, představitelé Tmavského samo-

správného kraje, představitel města Skalice a vnučka a vnuk dr. Blaha. Luhačovice, kde dr. Pavel Blaha v letech 1901-1919 působil jako lázeňský lékař (na Jurkovičově domě má i pamětní desku), zastupoval místostarosta města Mgr. Roman Lebloch a prim. MUDr. Jiří Hnátek, vedoucí lékař akciové společnosti. Ve slavnostním projevu primátor města Stanislav Chovanec vyzdvihl význam osobnosti dr. Blaha pro Slovensko a město Skalici samotné, následovalo pásmo připomínající osobnost dr. Blaha za hudebního doprovodu Moyzesova kvarteta a folklorního souboru Skaličan vč. zahájení vzpomínkové výstavy. JH

Pěvec Martino Hammerle-Bortolotti čeká na velké role

Zlato a stříbro letní noci byl nazván srpnový večerní pořad, který zaujal na navštíveném otevřeném pódiu Společenského domu lázeňské publikum. S rakouským charismatickým pěvcem Martinem Hammerle-Bortolottim zpívala Petra Notová, sólistka opery Národního divadla Praha, a doprovázel je komorní soubor Camerata Brunae. Stále populárnějšího, nadějného, vždy dobře naladěného barytonistu, který koncertuje v Čechách, na Moravě, v Rakousku, Německu i Itálii, jsem před večerním koncertem požádala o rozhovor pro LL.

Zdejší publikum se již na vás těší. Jak rád vystupujete v Luhačovicích?

Jedu sem vždy velice rád, vždyť spolupracuji s kulturním oddělením Lázní Luhačovice již šest let. Každý rok máme tento báječný kolonádní koncert, na který se opravdu moc těším, protože je tu jedinečná atmosféra: když se podíváte na tu fontánu, krásné květinové záhony kolem, Jurkovičův dům naproti – je odsud nádherný výhled na kolonádu.

Kolik času trávíte jako Rakušan v České republice? Mluvíte už pěkně česky.

Bydlím v Brně již přes polovinu roku. Ze zbývajících 6 měsíců jsem chvíli ve Vídni, sem tam jedu do Itálie a strávím tam 2 nebo 3 týdny a studuji s maestrem, který žije ve Florencii. V Itálii udělám kratší turné, spojím dva tři koncerty dohromady a potom jedu zase zpátky do Innsbrucku. Ačkoliv pocházím z Innsbrucku, dostanu se tam jen 3x za rok a mívám tam jeden koncert ročně.

Kdy jste pocítil touhu stát se pěvcem?

Chtěl jsem se stát muzikantem odjakživa, bylo to jasné od začátku, maminka vždycky chtěla, ať zpívám pro příbuzenstvo. Já jsem se jako dítě chtěl stát ředitelem cirkusu – dnes mám obojí. *(Smích)* Zpívám a tady mám cirkus *(ukázal na hudebníky připravující se na pódiu na zkoušku – pozn. M. K.)*, a velice se mi to líbí. Je to dobrý tým.

Koncertujete pravidelně s Camerata Brunae?

Jsou to všechno sólisté, instrumentalisté ze Státní filharmonie Brno a z orchestru Janáčkovy opery v Brně. Je to malé obsazení – pět lidí a můžeme to zvětšit na sedm osm hudebníků, dokonce jsme měli již jedenáct nebo třináct na Mozarta. Jsou to vždy titíž lidé, je to tedy pravidelné vystoupení, které máme asi 2x za měsíc.

Vystupujete v mnoha českých a moravských městech, kromě zahraničních koncertů zpíváte celoročně po celé naší republice. Znáte již Českou republiku?

Celou ještě ne, ale těším se do Znojma na podzim a do Třeboně, která má být na Silvestra a Nový rok, ale ještě to není stoprocentní. Jsou to velice pěkné výlety na koncertní místa.

Měl jste nebo máte vzor?

Mám víc vzorů, jedním z nich je Mario del Monaco, který je největší hrdinský tenor všech dob, pochází z Florencie. Potom Dán Lauritz Mel-

chior, který byl největší wagnerovský tenor Metropolitní opery, ale oba jsou už mrtví. Melchior navíc k tomu dělal enormní kariéru jako zpěvák v salonu, klubech, barech, takže byl neuvěřitelně

Co ještě vaše album obsahuje?

Je mnohostranné, objeví se tam nejvyšší barytonové árie z oper I Pagliacci (Komedianti): Prolog, „Hai gia vinta la causa” z Figarovy svatby, potom

Martino Hammerle-Bortolotti při svém letošním vystoupení v Lázní Luhačovice se sopranistkou Petrou Notovou

mnohostranný zpěvák. A ještě také Ital Francesco Merli, který byl 20 let prvním hrdinským tenorem pro verdivské role v milánské La Scale v meziválečném období. To jsou tři největší vzory, pak už není nikdo, protože tento obor již skoro nikdo nezpívá. Ale jako baryton mám ještě vzor v Thomasi Hampsonovi a také v hrdinském tenoru Benu Heppnerovi – takže i několik současných. A nechci zapomenout na český vzor, kterým je Eva Urbanová.

Využíváte svá univerzitní studia ekonomie v Innsbrucku?

Ekonomii jsem vystudoval proto, že rodiče chtěli, abych studoval něco pořádného, což je prý pro muže nutné. Jsem tedy magistr ekonomie. *(Smích)*

Aspoň si umíte sám spočítat honorář.

Myslím, že ano, to ještě zvládnou. *(Smích)*

Co ještě zpíváte kromě italského operního repertoáru?

Je pravda, že tvoří část mého repertoáru, ale snažím se zpívat také jiné věci, americké písně Franka Sinatry, písně z 20. a 30. let minulého století, které byly tenkrát hity. Velice se mi líbí, také jsem je nahrál na své cédéčko From some enchanted land. Mám pocit, že to je pěkná hudba a má se zase hrát, zpívat a poslouchat. Myslím si, že není tak náročná i pro člověka, který hudbě vůbec nerozumí.

Měl jste nebo máte vysněné role kromě Robina Hooda z muzikálu?

Čekám na velké role, sním o wagnerovských rolích. První by byl Siegmund, kterého bych rád udělal, alespoň část ze Siegmunda z opery Valkýra, dá se dělat také jenom koncertně, není to tak tragické ani těžké pro posluchače, je to velice oblíbená hudba, alespoň v Brně. Potom je to také italský repertoár, v němž jsou pěkné role jako Manrico z opery Trubadúr, ale to je zatím opravdu jen sen. Na Trubadúra a Othella mám ještě čas.

Zpíváte i populární a lidové písničky?

Zatím ne, ale chtěl bych v budoucnu. Nemám však nic konkrétního v plánu, i když jsem o tom již přemýšlel, rád bych nazpíval tradiční české vánoční koledy, ale také německé a další evropské. Přemýšlím o vánočních koncertech, které bych dělal s pěvci a pěvkyněmi z různých zemí Evropy, takový mezinárodní repertoár.

Ve kterém jazyce zpíváte nejraději?

Zpívám rád v italštině, angličtině, němčině a také v češtině, pokud je to možné. Ale nejraději asi v italštině.

Proč jste si ke jménu Hammerle připojil Bortolotti?

Není to nic jiného než jméno mé maminky, je Italka, resp. dědeček pochází z Itálie, z jižního Tyrolska. Vzal jsem si obě jména, protože jen Bortolotti jsem si vzít nemohl, to by byl otec našťvaný. Já jsem se totiž narodil jako Bortolotti, poněvadž svatba mých rodičů se odehrála až po mém narození. Maminka byla moc mladá. *(Smích)*

Čeho byste chtěl dosáhnout?

Víte, na začátku chce každý dělat velkou kariéru a velké peníze, ale potom časem, když zdárně pracuje, tak mu pak jiné věci přijdou důležitější. Jde také o trochu pohodlí v životě, mít nějaké sídlo, kde můžete být doma. Druhou věcí je dobrý zdravotní stav, bez něhož to vůbec nejde dělat. A já to zkusím vzít všechno jako dar, nebo se tomu možná říká osud. Nezáleží na tom, jak to nazveme, člověk však má být spokojený, což je důležitý faktor. A myslím, že nejenom pro umělce, ale pro všechny.

Řekněte mi, kde se nejvíc cítíte doma?

Cítím se tu doma a rád se sem vracím. Uvědomil jsem si, že mám nejvíc přátel tady v Česku. Je to zajímavé, ale je to tak.

Marta KOZÁNKOVÁ

Málokteré lázně mohou nabídnout tolik různých stylů

Akad. architekt Petr Růžička a arch. Miloš Zika z Ateliéru 2 PAAR měli na starosti vnitřní zařízení vily Alpská růže (dříve vila Růžová). Byl to po hotelu Dům Bedřicha Smetany, Chaloupce, Myslivně, LH Palace, hotelu Jestřabí, LH Jurkovičův dům již 7. rekonstruovaný a opravovaný objekt a. s. Lázně Luhačovice (vyjma Inhalatoria a Slunečních lázní), jehož interiér opět vybavovali. Popovídali jsme si i tentokrát, jak to probíhalo.

Jaký jste hledali klíč k vybavení interiéru vily?

P. R.: Vycházeli jsme z architektury, která je na fasádě objektu, z interiéru jsme si vybrali vzorky dekorů. V Luhačovicích je téměř každá budova postavená v jiném stylovém období. Vždy děláme scénografii období, v němž byl daný objekt postaven. Tato vila je z 19. století, tedy z období empíru, německého biedermeieru. Je v ní hodně cítit německý vliv, vznikla před Jurkovičovou érou v Luhačovicích. Již na fasádě bylo znát, že byla několikrát přetřena, z tvarování se dá usoudit, jak to asi vypadalo uvnitř, takže z toho jsme vycházeli.

M. Z.: K fasádě bych ještě dodal, že se podle vžitého názvu vily očekávala růžová barva fasády i po rekonstrukci. Současné barvy však vycházejí ze sond barevností, která byla na vile v období její výstavby. Růžová barva na fasádě zrekonstruované vily původně nebyla. Naším záměrem bylo, aby se jasně odlišila od protějšího Jurkovičova domu, který je růžový.

P. R.: Je zajímavé, že to je jeden z nejstarších domů v Luhačovicích, postavený ještě před vznikem akciové lázeňské společnosti, než nastoupil Slovan Jurkovič se svým barevným stylem. Tenkrát byly domy německé, v šeré pochmurné barevnosti, černé, šedé a nakonec v Alpách jsou takové domy i dnes. Naopak na balkonech je svítivá oranžová, to jsou germánské barevné kompozice. Při průzkumu barevných vrstev památkáři našli různou vrstvu barvy, kterou považovali za definitivní. Později se prokázalo, že to byla jen mezivrstva. Když byla Jurkovičovi zadána práce v lázeňské akciové společnosti, prosazoval vizi, že tu vybuduje slovanské lázně jako protipól Karlovým Varům a Mariánským Lázním, a proto i původní objekty barevně upravil tak, aby odpovídaly jeho celkové „slovanské“ barevné koncepci. Tedy i tento dům nechal natřít narůžovo, což je vidět na starých pohlednicích.

M. Z.: Ke germánským a slovanským barevnostem bych pro zajímavost doplnil. Byli jsme se podívat na Jurkovičovu vilu v Brně, která se bude rekonstruovat. Jurkovič si ji vymaloval tak, jak je pro něho typické. Od něj vilu koupila německá rodina, které jeho barevnost natolik vadila, že veškeré barevné dekory na dřevěných konstrukcích nechala odstranit, a dokonce krásný dřevěný strop vstupní haly byl kompletně zakryt podbitím, rákosem a omítnut. Díky tomu se barevnost na

stropě zachovala v původním stavu a podle ní budou barevné zdobné prvky nyní obnoveny.

P. R.: Ještě bych rád podotkl, že se nedá říct, že by Němci měli rádi jen šedou. To je alpský styl – šedá, trochu hnědá, tedy ne růžová nebo červená.

M. Z.: Je to patrné při pohledu na panorama Prahy, která má převážně cihlově červené střechy nebo se používá měď. Ve Vídni jsou střechy naopak původně břidlicové, jako plechová krytina se užívá zinek, který je šedý.

pro malíře, kteří si objednávali šablony z Vídně a pak podle nich na vesnicích malovali. Takhle to fungovalo od Slovenska až po Halič.

Měli jste na starosti interiéry i celkovou barevnost?

P. R.: Byli jsme pozváni k řešení barevnosti na fasády. Namíchali jsme barvy podle odkryté první vrstvy, pro jednotlivé plochy. Po vyvzorování přímo na fasádě jsme je upravili ke spokojenosti své i památkářů. Záleží také na počasí, na slunci barvy vypadají

M. Z.: Nakonec se tušená barva našla. Pod záruční rohových balkonů jsme objevili zbytek zlatavě okrové barvy. Tam ji při průzkumu nehledali. Předpokládali, že šedá barva probíhá jako pás po obvodu domu.

P. R.: Když jsme tuto barvu vnesli do pohledů na fasády domu, začalo vše do sebe logicky zapadat – šedá, bílá, hnědá, okrová.

M. Z.: Je to viditelné na nároží, ty věžičky vypadají jako dvě svítící lucerny.

P. R.: Najednou to bylo to Rakousko, jiný svět, zcela odlišný od Jurkovičova záměru. Lázně jsou už dnes jiné, než Jurkovič chtěl.

M. Z.: Ta vize, celých lázní v jednotném stylu, zůstala na papíře. Kvůli nepochopení a závislosti některých současných Jurkovič v Luhačovicích skončil. Několik jeho staveb bylo ještě v průběhu doby zbouráno. Je dobře, že se původní domy obnovují do stavu svého vzniku, protože jsou pro hosty i zajímavější. Když už se zachovaly, tak až mají svou původní barevnost.

P. R.: Během doby se lázně úplně změnily, je tu hodně zajímavých domů, každý odlišného stylu. Funkcionalismus, art deco, Jurkovič, poválečná architektura a v tomto případě německý dům alpského typu, což je pro Luhačovice zajímavé. Málokteré lázeňské městečko může klientele nabídnout tolik různých stylů.

M. Z.: To Karlovy Vary jsou jako jeden nazdobený dort.

A co vnitřní zařízení? Opakuje se tu ve válečku na stěnách, potahových látkách, čalounění, koberci květinový motiv.

M. Z.: Vycházeli jsme z motivu otočených čtverců, které jsou na zábradlí balkónu čelní fasády. Toho jsme se drželi a v různých reminiscencích se objevuje na stěnách, koberci a potahové látce.

P. R.: Udělali jsme z toho styl. Použitím válečku z první republiky na stěnách už byl navozen určitý charakter interiéru. Zkusili jsme zase trochu něco jiného. Nešli jsme do moderny, i když nás to někdy láká, ale usoudili jsme, že to nejde. Není možné zařadit odlišný interiér od fasády, což třeba v Praze, kde je památek hodně, jde. Ve starém domě lze udělat hi-tech interiér, ale tady by to bylo absurdní. Každý očekává, když vejde do starého domu, že bude pokračovat ve scénografii života a světa té doby. Myslím, že to je hodnota, do níž nelze vnést supermoderní interiér.

(Pokračování na str. 7)

Foto – Marta Kozáňková

Architekti Miloš Zika (zleva) a Petr Růžička se po dokončení interiéru vily Alpská růže spokojeností netajili

Už jste se toho dotkli. Bylo obtížné odlišit se od Jurkovičova stylu?

P. R.: Pro nás bylo zajímavé, že je to něco jiného.

I v nábytku a vnitřním zařízení?

P. R.: Tam už to bylo podobné. Jurkovič byl výjimečný tím, že se inspiroval Angličany a ve své tvorbě uplatňoval prvky slovenského folkloru. Tím je unikátní, protože v té době se většinou bydlelo ve stejném nábytku. Češi a Němci byli vzájemně ovlivněni.

M. Z.: To, co jsme použili do interiéru vily, je Rakousko-Uhersko. Takhle lidé v té době bydleli. Někdo to může pamatovat ještě od svých babiček.

P. R.: Tehdy truhláři vybírali a kupovali dekory od řezbářů podle katalogů, a proto měl nábytek stejný vzhled. Když se budete procházet starou Vídni, tak si připadáte jako doma. Celé mocnářství zásobovalo několik firem, truhláři na to šli poměrně sofistikovaně i další řemeslníci si podle nabídek kupovali už polotovary dřevěných ozdob a kování v železářství, okenářství a nechali si je asi posílat poštou, takže styl byl stejný. Já jsem třeba viděl katalogy

jinak, než když je zamračeno. Je těžké určit podle malých vzorků, jak bude vypadat celá fasáda.

M. Z.: Není možné mít úplnou představu o fasádě podle malého nalezeneho vzorku barvy. Je proto třeba odzkoušet barvy ve větší ploše přímo na daných místech domu. Po zkušenosti s Jurkovičovým domem jsme mírně přidali na sytosti barev, aby se po čase, kdy každá barva na slunci vyšisuje, výsledek co nejvíce přiblížil původní barevnosti.

P. R.: Měli jsme k dispozici technický průzkum, z něhož vyplývá, jak je těžké u starých domů, kde je hodně barevnosti, určit, která barva byla původní. Máme již zkušenost, že dělat sondy na několika místech nestačí. Příkladem jsou oranžové a okrové balkony. Jsou hodně důležité, protože vytvářejí akcent. A na to se při průzkumu nepřišlo. Ale když si sestavíte koncept barevnosti domu, ve kterém použijete nalezenou šedou, tak vám to připadá divné. Začnete hledat v literatuře, prohlížet podobné stavby a začne vám docházet, že tam musí být ještě další barva.

Vila Alpská růže luxusním penzionem

(Pokračování ze str. 1)

(Archiv stavebního úřadu Městského úřadu v Luhačovicích). V. Pirchan vyhotovil 2 varianty plánu, stavební povolení obdržel začátkem září a se zahájením stavby neotálel a na uvedené parcele v blízkosti Slanovodského mlýna (tehdy domu Pod lipami a dnešní vily Lipová) se pustil do stavby vily Růžová. Na její stavbu byl zčásti použit i materiál ze zrušeného Slanovodského mlýna vč. mlýnského náhonu. Již následující rok, v květnu 1884 bylo protokolem představenstva obce uděleno povolení správě slanovodských lázní k pronájmu postaveného domu č. 170, v němž komise konstatovala, že stavba byla podle stavebního návrhu i povolení dokončena, dům je vysušen a může sloužit k ubytování. Po dokončení stavby byl na fasádě vyveden název Letník u Růže a německý název RosenVilla (v té době se také Luhačovice psaly německy Luhatschowitz).

Vila byla postavena v tehdejším módním tzv. alpském (švýcarském) stylu a je společně s vilou Lipová reprezentantkou serényiovské etapy rozvoje lázní, jež odpovídá německému duchu konce 19. století. Stojí za připomenutí, že zdejší lázně prosperovaly do r. 1895, potom však nastal jejich úpadek. Majitel Otto Serényi neměl dost kapitálu ani zájmu (věnoval se politické činnosti) na modernizování budov a dalšího lázeňského zařízení. Obrat nastal až od r. 1902, kdy byla z iniciativy a s vynaložením nesmírného úsilí MUDr. Františka Veselého

založena Akciová společnost lázní Luhačovických, která koupila lázně s budovami, okolními pozemky a 56 ha lesa za 800 000 rakouských korun od dosavadního majitele. Serényimu však zůstala silná kapitálová účast i funkce předsedy správní rady téměř do smrti. Po vykoupení budov včetně vily Růžová akciová společnost lázně zásadně přebudovala, orientovala se na českou a slovanskou klientelu a upřednostňovala zcela jinou architekturu. Jejím úspěšným realizátorem byl slovenský architekt Dušan Jurkovič, jenž byl doporučen z okruhu brněnských literátů a přátel dr. Veselého, aby lázně přebudoval a změnil je mj. optimistickou barevností svých staveb. Přesto vila Alpská růže (dříve Růžová), jež se dochovala v téměř původní podobě (a k níž se současnou barevností fasády opět vrátila), má podle odborníků pozoruhodné dřevěné detaily balkonu a pavlače i soubor okenních a dveřních výplní s původním, dnes již ojedinělým kováním a zasklením.

Využití vily

Vila sloužila od své výstavby po celou dobu k ubytování lázeňských hostů či zaměstnanců. V r. 1906 v ní dokonce bydlel při svém lázeňském pobytu i hudební skladatel Leoš Janáček.

Pouze v r. 1914-1915 v ní byla umístěna polská obecná škola (která byla v Luhačovicích otevřena pro 36 žáků a později se přestěhovala do vily Růžová, byla však uzavřena v r. 1915. V téže době bylo otevřeno ve Vincenco-

vě domě i nižší polské gymnázium.)

Mezi lety 1910 a 1945 byly některé prostory vily lékařskými ordinacemi. Písemně je doložen pronájem MUDr. Siegfriedem Franklem na dobu 3 let částí 1. patra a pak ještě v sezonach 1938-40. Z inzerce v Lázeňském zpravodaji z r. 1909 lze vyčíst, že v Růžové vile měl svou ordinaci MUDr. Rudolf Raše, odborný ženský lékař, který působil ve zdejších lázních ještě během letních sezon 1910-1913, jinak ordinoval v Českých Budějovicích. (V letech 1932-33 navíc přispívá články do Lázeňského zpravodaje luhačovského.). Dochovaná reklama vypovídá, že ve vile měl ještě ordinaci v r. 1912 MUDr. Hradil, odborný lékař chorob vnitřních, dále MUDr. B. Šebesta, odborný lékař pro choroby vnitřní, ženské, rentgen, ošetřování zubů, a MUDr. Svoboda, odborný lékař krční, nosní, ušní, v r. 1938.

Po válce již sloužila vila jen pro ubytování lázeňských hostů a zaměstnanců.

Úpravy a opravy

Postupem doby ve vile proběhly různé stavební úpravy, před r. 1910 byly zřízeny vstupy z bočních fasád do přízemních bytů, v letech 1936-37 došlo k menším úpravám v přízemí. V letech 1910-1937, (jak je patrné z dobových fotografií a pohlednic) se na zábradlí hlavního balkonu v přízemí objevují popínavé rostliny (růže). Do r. 1943 proběhly další úpravy a vestavby hygienického zázemí zvyšovaly komfort vily, v r. 1963 byly provedeny adaptace v přízemí, byl přemístěn vchod a chodba, z 2pokojevého bytu vzniká 3pokojevý. V r. 1975 byla povolena přípojka plynu. V r. 1977 byla provedena kompletní obnova exteriéru, opravena střecha (pokryta eternitem), nová fasáda a venkovní úpravy. Po r. 1977 ještě proběhly úpravy hygienického zázemí a vestavby kuchyní. V letech 1980-82 se plánovala přestavba vily na ordinace lékařů a léčebná zařízení, projekt však nebyl realizován. Mezi lety 1980-2006 byla v přízemí místo 1 pokoje zřízena plynová kotelnice, bylo zavedeno ústřední vytápění a při dispozičních úpravách vestavěny nové kuchyňky, koupelny a WC.

Současná rekonstrukce

Při současné rekonstrukci bylo třeba vilu zásadně zmodernizovat tak, aby svým standardem odpovídala nárokům dnešních klientů. Zároveň však, poněvadž je nemovitou kulturní památkou ČR, bylo třeba dodržet požadavky památkových orgánů a vrátit ji do původní podoby.

Bylo provedeno důsledné statické zajištění stavby a povrchové úpravy,

které odpovídaly počátku minulého století. Samotná rekonstrukce spočívala v celkové statické úpravě základů, kdy bylo podloží zpevněno mikropiloty a kolem základů byla vybudována monolitická železobetonová zeď. Byly vyměněny zničené dřevěné prvky a v replice byly nově provedeny prvky, jež dostaly původní barevnost i povrchovou úpravu.

Eternitová střecha ze 70. let minulého století byla demontována a nahrazena původní ze štípané břidlice dovezené ze Španělska vč. nového dřevěného záklopu.

Obytné místnosti v přízemí a v 1. podlaží jsou nově omítnuty při zachování původních „blatitých“ omítek, byly položeny nové podlahy, provedena nová elektroinstalace, vzduchotechnické rozvody, ústřední topení a zdravotnická. Stará výměňková stanice byla nahrazena novou plynovou kotelnou.

Dispozičně i velikost místností je zcela nová. Vnitřní zařízení je přizpůsobeno dobovému designu, jemuž odpovídají i koberce, pouze v kuchyňkách jsou podlahy ze současného marmolea. Nábytek byl vyroben na zakázku (více v rozhovoru na str. 4).

Při venkovních úpravách, aby nedošlo k sesuvu půdy, byla vybudována železobetonová opěrná zeď s přesazením původní kamenné zdi. Byla zřízena zámkovou dlažbou nová příjezdová plocha u domu a kompletní příprava trubkovodů k budoucímu propojení nedaleké vily Lipová. Byl vybudován nový plynovod pro plynovou kotelnou, nová elektro-, vodovodní a kanalizační přípojka. Před vilkou byly vykáceny přerostlé stromy, které stínily, a na jaře bude dokončena nová sadová úprava v nejbližším okolí.

Náklady na stavební části tvořily asi 16,6 mil. Kč, interiér cca 4 mil., tzn. celkem cca 20,5 mil., z toho dotace Zlínského kraje (z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón) činila 475 000 Kč a město Luhačovice přispělo 300 000 Kč.

Interiér zrekonstruované vily Alpská růže si s velkým zájmem prohlédli zaměstnanci Lázní Luhačovice, a. s., během otevřených dveří 8. listopadu a první hosté se ve čtyřhvězdičkovém penzionu ubytovávají již od poloviny listopadu.

Marta KOZÁNKOVÁ
(spolupráce Ing. Karel Martinec)

Foto - Marta Kozánková

Ing. Libor Kývala (31) s 3letým Josífkem a Mgr. Pavlína Kývalová (28) s 6měsíčním Filípem z Rouského u Hranic na Moravě se stali prvními hosty vily Alpská růže hned po jejím otevření v polovině listopadu. Finanční manažer firmy Siemens Automobilové systémy s. r. o. Frenštát pod Radhoštěm našel pro svou rodinu relaxační pobyt s procedurami v právě zrekonstruované vile v internetové nabídce Lázní Luhačovice, a. s. Netušil, že budou prvními hosty a velmi si s manželkou (vystudovaná právnička, nyní na mateřské dovolené) pochvalovali, že se octli v centru lázní a zažili i s malými dětmi nerušený klid a soukromí. Se všemi službami byli velice spokojeni a každému by zdejší pobyt doporučili.

Lázeňské tamtamy aneb Ze společnosti

☛ Z umělců spojených s Luhačovicemi převzal zdejší rodák režisér **Jan Antonín Pitínský** v říjnu cenu ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla. Ač je nejmladší laureát, má na svém kontě na 60 (většinou pozoruhodných) inscenací v divadlech po celé republice. A mezi 24 osobnostmi vyznamenanými za rok 2007 o státním svátku 28. října ve Vladislavském sále Pražského hradu byl i proslulý houslový virtuos **Václav Hudeček** (jehož akademie probíhá právě v Luhačovicích). Prezident republiky Václav Klaus mu udělil Medaili za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění. Na hradní recepci ve Španělském sále pak nechyběl ani **Dívčí saxofonový orchestr Luhačovice**. Oběma umělcům blahopřejeme! A rovněž také **Janáčkovu kvartetu** (jež lázeňskou kulturu obohatilo již bezpočtukrát), které si letos připomnělo 60. výročí svého založení. Oslavy byly zahájeny v polovině října vernisáží výstavy **60 let Janáčkova kvarteta** (v Besedním domě v Brně), kde byla představena také kniha Adolfa Sýkory: **Z mého života v Janáčkově kvartetu a v listopadu následoval tamtéž 1. koncert. 2. koncert naváže 19. prosince v Konventu milosrdných bratří Brno, kde se 20. ledna bude konat ještě 3. koncert. Z mimobrněnských koncertů proběhl začátkem listopadu koncert na radnici ve Slezské Ostravě a oslavy zakončí 23. ledna v pražském Rudolfinu Důvěrné listy Leoše Janáčka (za spoluučinkování Jitky Molavcové a Alfréda Strejčka).**

☛ **V černé (místy až morbidní) komedii Moje teta, tvoje teta... kanadského autora Morrise Panycha přesvědčil svým mistrným hereckým i dovedně režijním výkonem člen činohry Národního divadla Praha Václav Postránecký s kolegyní Libuší Švormovou zcela vyprodané Lázeňské divadlo (30. října), že smát se dá i vážným věcem. Jeho bankovní úředník Kemp a domnělá tetička Grace vyvolávali vedle úsměvu dojetí, údiv, pochopení i zamyšlení – podle toho, ze které stránky byl jejich osamělý život či život bez lásky (jež nejsou jen jejich výsadou) zrovna přetřásán. Překvapivé rozuzlení bylo už jen tečkou za inteligentním humorem.**

☛ Jiskřičku cestovatelského nadšení se podařilo zažehnout neúnavnému cestovateli **Jiřímu Kolbavovi** účastníkům jeho přednášky ve Společenském domě (6. listopadu), kde zasvěceně zprostředkoval slovem i obrazem své opojení malajským ostrovem Bali, na němž byl již 11x a strávil tam téměř rok. A přivítali ji i **Lucie Kovářková s Michalem Jonem**, kteří zahrnuli publikum (20. listopadu) svými zážitky z 3leté cesty na kolech všemi kontinenty. **ma**

Ze života a. s.

Nemožné ihned, zázraky do 3 dnů

Pravidelné každoroční setkání zaměstnanců se 23. listopadu vyznačovalo několika odlišnostmi. Slavnostní část odpoledne proběhla tentokrát v Lázeňském divadle, kde přední sólisté Městského divadla Brno Radka Coufalová-Vidláková (Cena Thálie 2006), Hanka Holišová, Robert Jícha, Stano Slovák s úvodním slovem Miloslava Čížka a 6člennou skupinou zpěvaček a tanečnic MDB pozvedli publikum na muzikálové nebe a nic netušícímu generálnímu řediteli místo závěrečného přídavku zazpívali Happy Birthday! Ve Společenském domě pak svou velkou zaměstnaneckou rodinu pozval sám jubilant na slavnostní raut, když mu předtím s Živijó připili všichni sektem na zdraví. I přes slavnostní okamžik však nezauzákla slova Ing. Josefa Krůžely, CSc., která zaměstnanci každé firmy rádi slyší, a to, že se od Nového roku bude přidávat.

Přípravou bohatého pohoštění (jež šlo zcela na konto generálního ředitele) se vytáhli pracovníci Společenského domu a bylo ho tolik, že zaplnilo stoly i v Domínu, které praskalo ve švech, kam se většina účastníků přesunula po 19. hod. Není proto s podivem, že na parketu bylo stálo plno a oslavenec byl v jednom kole ještě po půlnoci. **Text a foto – MK**

Představujeme Vám

Počátkem listopadu oslavil **Ing. Josef Krůžela, CSc.**, předseda představenstva a generální ředitel Lázní Luhačovice, a. s., významné životní jubileum.

Foto – archiv

S jeho působením v Luhačovicích je spjat vznik akciové společnosti i její dosavadní rozvoj, o němž vypovídá 15 zrekonstruovaných hotelů, penzionů a lázeňských zařízení na špičkové úrovni. A o kvalitě zdejších lázeňských, ubytovacích a gastronomických služeb vědí i na Pražském hradě.

Narodil se v nedaleké valašské obci Štítina nad Vlárí. Pochází ze zemědělské rodiny. Po smrti svého otce nastoupil v 15 letech na jeho místo. Při zaměstnání vystudoval střední i vysokou školu a vědeckou aspiranturu v Brně, kde také působil jako vysokoškolský pedagog. Další působení směřovalo do Prahy, kam se pak s rodinou přestěhoval. Absolvoval diplomatickou akademii a vstoupil do zahraničních služeb. Pracoval ve Stálé misi ČSR při OSN v New Yorku, poté jako konzultant pro mezinárodní politické i ekonomické otázky a byl velvyslancem ve Švédsku. Po ukončení diplomatické funkce absolvoval postgraduální studium Řízení akciových společností na Fordham University v New Yorku.

Od r. 1991 se podílel na zpracování privatizačního projektu státního podniku a založení akciové společnosti Lázně Luhačovice, a. s. (30. 4. 1992). V r. 1993 se stal jejím generálním ředitelem a členem představenstva a od r. 1999 je jeho předsedou. Od r. 1994 působil také v řídicích orgánech Národní federace hotelů a restaurací ČR (nyní AHR ČR) a v období 1999-2000 byl jejím prezidentem. V této funkci se spolupodílel na založení soukromé Vysoké školy cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství v Praze, kde působí dosud jako jednatel a vedoucí katedry lázeňství. Působil rovněž v Obchodní a hospodářské komoře okresu Zlín, je členem Sdružení podnikatelů pro rozvoj Zlínského kraje a předsedou správní rady nově založené Centrály cestovního ruchu Východní Moravy. Je dvojnásobným finalistou soutěže Manažer roku, v r. 2005 byl vyhlášen Manažerem roku odvětví zdravotnictví a sociálních služeb a v r. 2007 Podnikatelem roku Zlínského kraje 2006. Pod jeho vedením byla akciová společnost 4x zařazena mezi CZECH TOP 100 obdivovaných firem ČR a je držitelem certifikátu kvality ISO 9001:2000.

Pro stále plné nasazení v Luhačovicích i v Praze mu nezbyvá téměř žádný volný čas, k němuž patřilo vždy sportování, kulturní vyžití, cestování a v posledních letech i chalupaření. Pravidelné dojíždění za rodinou, kdy manželka Jaroslava, syn Jan s rodinou a dcerou Ivanou žijí v Praze, skýtá alespoň potěšení z jízdy autem.

Dosavadní výdrž v uskutečňování vize zvelebování luhačovických Lázní popřáli mj. svému generálnímu řediteli zaměstnanci akciové společnosti na listopadovém setkání a redakce LL se ráda připojila. **LL**

Radí Vám nutriční terapeutka

Většina lidí si myslí, že přibrat není žádný problém. Opak je pravdou. Zdravě přibrat, znamená přibrat svalovou hmotu a ne si pořídít ozdobné tukové prstence.

Základem realimentační stravy není nezřízené přejídání u televize, ale vyvážená, pestrá, pravidelná strava s adekvátním množstvím cíleného pohybu na budování svalové hmoty. Alfu i omegu tvoří pitný režim. Není třeba pít přeslazené nápoje, tučné mléčné výrobky a kofeinové energetické drinky. Bohatě postačí zařadit sem tam přírodní juice, bylinkové a ovocné čaje, minerálky chucené spíše fruktózou než klasickým cukrem, perlivé či neperlivé vody – dle snášenlivosti. Pokud si rádi čaj či kávu osladíte, zkuste spíše sladit medem než klasickým cukrem. Je to zdravější a glukóza a fruktóza obsažená v medu se vstřebává rychleji než sacharóza z cukru řepného. Když máte chuť mlsat, sáhněte raději po celozrnných sušenkách, müsli tyčinkách, sušeném ovoci, sušených plodech než po čokoládě a bonbónech. Jídelní lístek si sestavte tak, abyste jedli 6x denně, a to v rozumných porcích, které jste schopni sníst a strávit, aniž by Vás na několik hodin vyřadily z běžné denní aktivity. Připravujte si jídlo chutné, barevné a vyvážené. Pokud Vám to nebude chutnat, jen stěží jej budete pravidelně jíst. Časově méně náročnou, ovšem finančně ještě nákladnější variantu tvoří tzv. **nutridrinky**. Ve výjimečných případech se stávají nenahraditelnou složkou potravy. Pokud ale organismus ještě dokáže vstřebávat živiny z přirozených zdrojů, upřednostňujeme přirozené zdroje. Když už zvolíte nutridrink, hlídejte jeho energetickou hodnotu a přesný popis jednotlivých živin, vitamínů a minerálů.

Oлга ZBOŘILOVÁ, nutriční terapeutka LH Morava

Málokteré lázně mohou nabídnout tolik různých...

(Pokračování ze str. 4)

V nábytku, který je dělaný na zádku, jste se také opírali o designe 19. století?

P. R.: Vyrobila ho firma z Kutné Hory, jejíž majitel Ing. Jan Bílý je původně jaderný fyzik, který začal restaurovat starý nábytek. Pečlivě si vždy vše nakreslil, jak jsou spoje udělané postaru, a dnes už tak nábytek i vyrábí. Dělá ho ze smrkového dřeva, používá speciální klíny a kování. Jeho malíři na skříně malují klasické květinové, figurální či krajinné motivy. Některé věci nerozeznáte od starých, jak jsou dokonale udělané. Také nábytek voskují, takže má zvláštní nádech, což však pro hotely a veřejné ubytování nelze použít. Tato firma vyrábí svůj nábytek stejnou technologií jako před 100 lety. A zajímavé motivy, které se objeví na restaurovaném nábytku, si zaznamená a použije na replikách. Dokonce ještě dnes existují v Čechách firmy, které dělají různé řezbářské dekory poloprůmyslově, takže setrvačnost tradice výroby jako v bývalém Rakousko-Uhersku přetrvává někde dodnes. Tak vlastně šíří a obnovují krásu zašlých časů pro zákazníky, kteří k tomu mají vztah.

Všechno je zde natřené v barvě slonové kosti.

M. Z.: Kutnohorská firma používá různé patiny, které jsou velice pracné, řemeslně náročné a také drahé. Chtěli jsme světlý nábytek, patinovaný, aby nebyl dokonale natřený, nýbrž lehce ošoupaný a aby vypadal trochu jako starožitný. Je v barvě slonové kosti a místy je obrušovaný, takže je to kompromis mezi náročnou technologií a levnějším zpracováním. Když ho

časem klienti trochu okopou nebo poškrábou, tak by se měl teoreticky vylepšovat, opotřebením bude zrát.

P. R.: Protože jsme původně měli vybranou jinou firmu, museli jsme celý designe předělat, překreslit veškerou dokumentaci. To jsme dělali s Ing. Bílým na místě. Každou skřín, každý kus jsme s ním upravovali a přizpůsobovali jeho technologii. Jsme zvědaví, jak bude nábytek vypadat při hotelovém provozu za rok dva. Původně bylo vše ještě zdobnější, dnešní provedení jsou spíše symboly. Čekáme, jak to všechno vyzní, až se pověsí a zapnou lampičky, umístí stylové fotografie jako výzdoba.

Je to sedmý vámi zařizovaný ubytovací objekt, ve kterém z nich byste se chtěli ubytovat? Který se vám nejvíce povedl?

M. Z.: Co se týká celku a prestižnosti úkolu, tak asi Jurkovičův dům. Ten byl také nominován na Stavbu roku 2003. Kromě Chaloupky, která má své soukromí, bych si asi pro pohodlí vybral tuto vilu. Z okna bych se díval na Jurkovičův dům naproti.

P. R.: Taky bych volil tuto vilu, abych vyzkoušel, jak se v ní bydlí. Ale i co se týká vybavení. Za 5 let, kdy jsme vybavovali Jurkovičův dům, jsou již jiné možnosti. Tehdy ještě nebylo možné získat celoplošný koberec se vzorem a bordurou na míru půdorysu pokoje. Vzorky koberců, potahových látek, textilních stínidel se porovnávaly s barevností stěn a nábytku, a to mnohokrát. Je to dost práce, která nás našťěstí baví. Konečný soulad vypadá tak, že to sem patří, což je dobře.

Marta KOZÁNKOVÁ

Nejprodávanejší

Knihupectví
Blanky Lekešové
Masarykova 185, Luhačovice

Beletrie

1. M. Váňová - Štěstí Aloise Peina
2. D. Garlock - Paprsky štěstí
3. K. McClure - Kovadlina

Populárně naučná literatura

1. J. Mandžuková - Domácí lékař jinak
2. Z. Kinkorová - V souzvuku s nekonečnem
3. Ch. Rohrbach - Léčení kyvadlem

Dětská literatura

1. S. Copperová - Probuzení tmy
2. I. Březinová - Holky na vodítku - Jmenují se Ester
3. E. Blytonová - Tajemství tajného pokoje

Taneční večery

Vinárna **Domino** ve Společenském domě - so 1. 12. od 19 hod. hraje **Record**

Večer s harmonikou

LH Morava - kavárna - po 3.12. a 10.12. od 19.30
pá 7. 12. Posezení u cimbálu - Hornácká CMM. Hrbáče (19.30)

Muzeum Luhačovického Zálesí

MěDK Elektra - 1.-21.12. otevřeno denně (kromě pondělí) 9-12, 13-16 hod., 29.-30. 12. 13-16 hod.

**PODMÍNKY
INZERCE
V NAŠÍ REDAKCI**

Kulturní program

Lázeňské divadlo

zač. v 19.30

so 1. 12. Čarovný čas vánoční - FS Malé Zálesí a Slniečko z Detvy
st 5. 12. Adventní koncert - souboru Ardor Musicus
čt 13. 12. Kouzlo operety a vánočních koled - sólisté Městského divadla Brno
pá 14. 12. Vánoční koncert žáků ZUŠ Luhačovice (zač. v 19 hod.)
ne 30. 12. Muzikál v gala - sólisté Městského divadla Brno
út 1. 1. Novoroční koncert s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů (v 16 a v 19.30)

Společenský dům

zač. v 19.30

út 4. 12. Plavba kolem světa - přednáška MUDr. K. Pavloskové s dia-projekcí
pá 28. 12. Taneční večer se skupinou Record

Hala Vincentka

zač. v 15 hod.

st 12. 12. Zpěvy vánoční - pěvecké sbory Tibi ze Zlína a Alchymisté z Otrokovic (19.30)
pá 28. 12. Toulky starou lidovou hudbou s hudební společností Camerata
so 29. 12. Klarinet napříč staletími Clarus Kvartet
ne 30. 12. Zpívání u Vincentky Tetky z Kyjova, mužský pěvecký sbor z Boršova, cimbálová muzika J. Petrů

LH Palace - kavárna

zač. v 19.30

čt 27. 12. Klavírní improvizace T. Lekeše
pá 28. 12. Koktejl světových evergreenů - D. Mathon a Marathon Band
so 29. 12. Dixielandový večer - Jazzzubs

Hotel Alexandria

so 29. 12. Večer u cimbálu s ochutnávkou vín - Hornácká CM M. Hrbáče (20 hod.)

Předprodej vstupenek

CA Luhanka 9-12, 13-17
LH Palace - knihovna
Lázeňské divadlo - 1 hod. před akcí

Knihovna

LH Palace - po, st, čt 13-15 hod.

Program MěDK Elektra

so 1.12. Předvánoční jarmark před radnicí s kulturním programem sál Rondo
so 15. 12. Vánoční koncert dětem, pod záštitou B. Basikové, vystoupí pěvecký sbor Moravské děti z Holešova a hosté: **V. Martinová, V. Patejdl, J. A. Náhlovský**, moderuje **M. Dejdár** (19 hod.)
ne 16. 12. Františkovo čarování s Majdou - program pro děti s M. Reifovou (15 hod.)

Taneční večer

čt 6. 12. - Mikulášský večer se **Straňankou** (19 hod.)

Galerie Elektra

27. 11. - 16. 12. M. Smékal - vitráže, dřevorezby, keramika, obrazy

Kino MěDK Elektra

zač. v 19.30

sobota 1.12. a neděle 2.12.
Invaze (USA s tit.)
čtvrtek 6.12.
Hairspray (USA s tit.)
pátek 7.12.
30 dní dlouhá noc (USA, N. Zél. s tit.)
sobota 8.12. a neděle 9.12. v 16 hod.
Divoké vlny (USA, anim.)
sobota 8.12. a neděle 9.12.
Saw IV (USA s tit.)
úterý 11.12. v 19.30
Poslední vlak (SRN, ČR)
středa 12.12.
Chuť lásky (USA s tit.)
čtvrtek 13.12. v 17 hod. a pátek 14.12. v 19.30
Probuzení tmy (USA s tit.)
pátek 14.12. v 16 hod.
Shrek třetí - filmásek (USA, anim.)
sobota 15.12. a neděle 16.12.
Medvídek (ČR)
pondělí 17.12. a úterý 18.12.
Mé druhé já (Austr., USA s tit.)

Filmový klub Třetí oko

středa 5.12.
Renescence (VB, Fr., Luc. s tit.)
Změna programu vyhrazena

Objednávka předplatného

Lázeňské listy – Luhačovice

V roce 2007 vyjde ještě 1 dvojčíslo à 6 Kč

Na základě vyplněné objednávky Vám bude zaslána poštovní poukázka k úhradě, poštovné hradí vydavatel

Předplacené výtisky dodávejte na adresu:

Od čísla: _____

Jméno a příjmení: _____

Ulice, číslo domu _____

Obec, město + PSČ _____

Vyplněnou objednávku zasílejte laskavě na adresu redakce:

Lázeňské listy – Luhačovice
Lázeňské nám. 436, 763 26 Luhačovice

LUHANKA Luhačovická cestovní a informační agentura

Nabídka polodenních zájezdů – prosinec 2007

Valašské Klobouky **NÁŠ TIP** **sobota 1. 12.**
Návštěva Valašských Klobouk, kde probíhá mikulášský jarmark s mistry lidového řemesla, koledníčky, čerty, pravou valašskou zabíjačkou - vše za hudby a zpěvu lidových souborů.
Plná cena i senioři 169 Kč

Odjezd:
9.00 CA Luhanka, 9.10 hotel Praha, 9.15 hotely Pohoda, Ogar, Adamantino, Fontána
Předpokládaný návrat: 14 hod.

Strážnice **neděle 2. 12.**
Návštěva Muzea vesnice jihovýchodní Moravy s adventní a vánoční výzdobou, čerty a Mikulášem. Prohlídka Zámeckých vinných sklepů s ochutnávkou vín.
Plná cena 289 Kč, bez ochutnávky 249 Kč, senioři 269 Kč, senioři bez ochutnávky 219 Kč

Vizovice **středa 5. 12. a 12. 12.**
Návštěva výroby Vizovického pečiva a prohlídka umělecké sklárny. V zámecké čokoládovně možnost nákupu čokolády. Exkurze v lihovaru R. Jelínke s ochutnávkou, možnost nákupu v podnikové prodejně.
Plná cena i senioři 259 Kč, bez ochutnávky 239 Kč

Kroměříž **čtvrtek 6. 12. a sobota 29. 12.**
Návštěva města nazývaného Hanácké Atény – jeho historického centra se stavbami mnoha architektonických slohů. Prohlídka Arcibiskupských zámeckých sklepů s výkladem a ochutnávkou, volný čas – návštěva muzeí nebo posezení v kavárně.
Plná cena i senioři 269 Kč, bez ochutnávky 249 Kč

Tupesy, Velehrad **čtvrtek 13. 12. a neděle 30. 12.**
Prohlídka Muzea tupeské keramiky a majolikové dílny. Bazilika na Velehradě – poutní místo spojené s cyrilometodějskou tradicí. Posezení ve sklípku s ochutnávkou vín a hudbou.
Plná cena i senioři 259 Kč, bez ochutnávky 219 Kč

Rožnov pod Radhoštěm **NÁŠ TIP** **sobota 15. 12..**
Návštěva Valašského muzea v přírodě s vánočním lidovým jarmarkem s mistry lidového řemesla, koledníčky, čerty, zpěvem a cimbálovou muzikou. Exkurze ve výrobně dekorativních svíček s možností nákupu.
Plná cena 279 Kč, senioři 269 Kč

Odjezd:
9.30 CA Luhanka, 9.40 hotel Praha, 9.45 hotely Pohoda, Ogar, Adamantino, Fontána
Předpokládaný návrat: 15. hod.

Vizovice, Zlín **neděle 30. 12.**
Exkurze v lihovaru R. Jelínke s ochutnávkou, možnost nákupu v podnikové prodejně. Návštěva Obuvnického muzea a prohlídka zlínského mrakodrapu.
Plná cena 269 Kč, bez ochutnávky 239 Kč, senioři 239 Kč, senioři bez ochutnávky 229 Kč

Pokud není uvedeno u zájezdu jinak, je odjezd:
12.10 CA Luhanka, 12.15 hotel Praha, 12.20 hotely Pohoda, Ogar, Adamantino, Fontána
Předpokládaný návrat: 17.45 hod.

Informace a objednávky:
LUHANKA, nám. 28. října 441, 763 26 Luhačovice,
e-mail: luhanka@lazneluhacovice.cz, www.lazneluhacovice.cz/luhanka
tel. 577 681 103, fax 577 131 337, otevřeno denně: 9-12, 13-17 hod.

H l e d á m e z a m ě s t n a n c e
Lázně Luhačovice, a. s., přijímou zaměstnance na pozice:

FYZIOTERAPEUT / FYZIOTERAPEUTKA – vzdělání střední, vyšší nebo vysokoškolské v oboru rehabilitace nebo fyzioterapie
MASÉR – kurs pro maséry ve zdravotnictví, praxe výhodou
ZDRAVOTNÍ LABORANT – vzdělání SZS v oboru zdravotní laborant
KUCHAR / KUCHARKA – vyučen v oboru, s praxí – samostatnost a profesionalita.
ČIŠŇÍK / SERVIRKA – vyučen v oboru, jazykové znalosti, **bez vyučení v oboru možnost zaučení**
UKLÍZEČKA – základní vzdělání – ranní a odpolední směna

Nabízíme:
práci v příjemném prostředí, odpovídající ohodnocení, možnost ubytování a podporu profesního růstu
Informace:
Ludvík Pavlišťík, personální manažer, Lázeňské náměstí 436, 763 26 Luhačovice
tel. 577 682 204, e-mail: pavlistik@lazneluhacovice.cz

POMŮCKY. NAR. OD. YR.	DŮRAZNÝ ZÁPOR	VŘENÍ	SARMATI	●	ČIDLO ZRAKU	LIDOVÝ SOUHLAS	UPRAVIT PILKOU	CITRÓN (ZASTARALE)	●	PŘÍSLOVCE MÍSTA	999 (ŘÍMSKY)	NÁSTROJ TRAMPŮ	LISTNATÝ STROM	PAMLSEK	TÍKNUTÍ
DRUH PEPŘE				TROCHU PENĚZ ŘECKÉ PÍSMENO					ŠLECHTIC KRÍŽENEC VELBLOUDA						
3. DÍL TAJENKY															
PLANETKA						JM. HERCE FIALY BŮŽEK LÁSKY					SEDMÁ VELMOC KLOBOUK (ZASTARALE)				
●	DRAVÝ PTÁK	PŘEDLOŽKA I. DÍL TAJENKY			JMÉNO PSA TĚŽKÝ PRVEK					POTOM NEVELKÉ				POŘÁD	BÍLÝ SPORT
LYŽE (ZASTAR.)				HÁJOVÁ BYLINA ZNAČKA PALLADIA					BLÁTO VÁHOVÁ JED- NOTKA (LID.)						
OZNAČENÍ LETADEL LIBANONU			OCHRANA POZEMKU MAĎARSKÝ ZÁPOR					DOSNA JEMNÝ POPRASEK					ZNAČKA TELURU DOMÁCÍ HLÍDAČI		
DRAVÝ PTÁK						FIRMA NADŘEVO SPZ SOKOLOVA						MUŽ (HONOSNĚ) OZN. LETADEL RUMUNSKA			
SOUČÁSTI POVOZU				2. DÍL TAJENKY											
OBRUBA				KOLEM						NÁZEV SOUHVEZDÍ BERAN					

Tajenka z 10. čísla Lázeňských listů: **Lidi se bojí jenom ten, který je nezná.** Za její správné vyluštění zasláme odměnu **Vlastě Holubové z Roudnice nad Labem.**

Znění dnešní tajenky nám zašlejte na korespondenčním lístku (nebo vhodte laskavě do naší redakční schránky na budově ředitelství) nejpozději do **13. prosince 2007.** Vylosovaný výherce od nás dostane knižní odměnu a všechny správné odpovědi postoupí do závěrečného slosování na konci roku 2007. Šťastnému výherci poskytnou Lázně Luhačovice, a. s., týdenní pobyt pro 2 osoby zdarma. Příští číslo vyjde **13. prosince 2007.**

Vila Alpská růže

Vila Alpská růže s krásným výhledem do parku se nachází přímo v klidném centru lázní, nedaleko kolonády a minerálních pramenů.

Vila Alpská růže poskytuje luxusní ubytování na úrovni čtyřhvězdičkového hotelu ve 2 dvoulůžkových apartmánech s možností přistýlky, 4 studiích pro 2 osoby a 2 studiích pro 4 osoby. Všechny apartmány i studia jsou zařízena replikami dobového nábytku a vybavena i malou kuchyňkou.

Vila Alpská růže s příjemnou atmosférou je vzdálena jen pár kroků od Jurkovičova domu a lázeňských zařízení, ve kterých jsou hostům poskytovány stravovací služby a lázeňské procedury. K potěše duše i těla může přispět také nedaleké Lázeňské divadlo či tenisové kurty.

Z katalogu Zdravotní dovolená & Wellness 2008 ve vile Alpská růže doporučujeme pobyty:

TÝDEN PRO ZDRAVÍ ■ **RELAXAČNÍ POBYT** ■ **LÁZEŇSKÁ DOVOLENÁ**
KRÁTKÁ RELAXACE ■ **PRODLOUŽENÝ VÍKEND**

RÁDI VÁM PODÁME BLIŽŠÍ INFORMACE
 K POBYTŮM
 A VAŠI OBJEDNÁVKU POBYTU VYŘÍDÍME:

telefonicky
577 682 268
 nebo elektronickou poštou
e-mail: info@lazneluhacovice.cz

Lázně Luhačovice, a.s.

SLEVA 20 %
za včasnou
objednávku

na vybrané
pobyty roku 2008
při objednání
do 15. 12. 2007

Pobyty 2008

- Léčebný pobyt
- Týden pro zdraví
- Regenerace dýchacích cest
- Regenerace zad a kloubů
- Pobyt pro seniory
- Relaxační pobyt
- Wellness týden
- Manager program
- Týden pro ženu
- Lázeňská kúra proti celulitidě
- Prodloužený víkend
- Jarní prázdniny v lázních

☎ 577 682 100

www.lazneluhacovice.cz